

JO som nationellt besöksorgan enligt OPCAT

Bakgrund

Riksdagsstyrelsen har, vid sin behandling den 16 juni 2010 av förslag till budgetproposition för 2011 såvitt avser Riksdagens ombudsmän, beslutat föreslå riksdagen att anvisa ett ramanslag om 74 800 kr. Det föreslagna beloppet rymmer de kostnader som beräknats vara nödvändiga för att JO fr.o.m. den 1 juli 2011 ska fullgöra uppgiften som nationellt besöksorgan enligt det fakultativa protokoll till FN:s konvention mot tortyr och annan grym, omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning (OPCAT) som Sverige anslutit sig till.

Förslag till riksdagsbeslut

Uppdraget som nationellt besöksorgan skiljer sig från vad som karakteriserar JO:s uppdrag i övrigt, bl.a. på så sätt att det innefattar en förpliktelse att regelbundet genomföra granskningar av visst slag. Det bör därför genom ett tillägg i lagen (1986:765) med instruktion för Riksdagens ombudsmän (JO-instruktionen) klargöras att JO har även denna uppgift.

Med stöd av Riksdagens ombudsmäns rätt enligt 3 kap. 8 § första stycket riksdagsordningen (1974:153) att väcka förslag hos riksdagen hemställer jag att gällande JO-instruktion ändras så att det klart framgår att ombudsmännen, utöver de uppgifter som enligt instruktionen i övrigt åvilar dem, även har getts detta särskilda uppdrag.

En möjlig lagteknisk lösning kunde vara att efter de bestämmelser i JO-instruktionen som kan sägas ange ombudsmännens mer traditionella tillsynsuppdrag (2–5 §§) lägga till en bestämmelse om uppgiften att verka som nationellt besöksorgan. En sådan paragraf skulle förslagsvis kunna utformas enligt följande.

5 a § Ombudsmännen fullgör därutöver de uppgifter som ankommer på ett nationellt besöksorgan enligt 2002 års Fakultativa protokoll till FN:s konvention mot tortyr och annan grym, omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning.

Jag har i detta ärende samrått med mina kolleger, justitieombudsmännen André, Nordenfelt och Axberger.

Mats Melin

Kjell Swanström

Framställningen är daterad den 5 oktober 2010.